

דברים על סטיב גולדשטיין, ז"ל

מאת

יהושע ויסמן

פרופסור סטיב גולדשטיין עלה לארץ בשנת 1976, לאחר קריירה משפטית מבריקה בארצות-הברית. את השכלתו המשפטית הפורמלית רכש בפקולטה למשפטים היוקרתית שבאוניברסיטת פנסילבניה, שם קיבל את התואר J.D. בהצטיינות. הוא סיים את לימודיו בפקולטה זו כתלמיד הראשון במחזורו. את ההתמחות עשה בבית המשפט העליון של ארצות-הברית, עם השופט גולדברג. לאחר תקופה קצרה שבה עסק במשפטים כעורך דין הצטרף לסגל האקדמי בפקולטה שבה למד והגיע בה לדרגת פרופסור מן המניין בשנת 1972. את הקריירה המרשימה הזאת הניח סטיב גולדשטיין מאחוריו בשנת 1976, כאשר החליט לעלות לארץ עם אשתו גרטרוד ועם שני ילדיו, ולהצטרף לפקולטה למשפטים שבאוניברסיטה העברית.

המעבר מהוראת המשפט בארצות-הברית להוראת משפטים בירושלים לא היה קל ולא רק בשל בעיות שפה והצורך לרכוש בקיאות בשיטת המשפט הישראלי. בעוד שבמרבית הפקולטות למשפטים שברחבי תבל, ובכללן בישראל, מלמדים את המאפיינים המיוחדים למשפט המדינה שבה מתנהלים הלימודים, שונה הגישה הבסיסית להוראת המשפט באוניברסיטאות היוקרתיות שבארצות-הברית. ההבדלים שבין משפטי המדינות השונות שבארצות-הברית הביאו לכך שבפקולטות הטובות למשפטים, באוניברסיטאות שבארצות-הברית, מתרכזים הלימודים בנושאים כלליים, רחבים ומופשטים, העשויים להיות רלוונטיים בכל מדינה ממדינות ארצות-הברית. בוגרי הפקולטות היוקרתיות למשפטים שבארצות-הברית אינם מקבלים במהלך לימודיהם באוניברסיטה הכשרה כיצד להתמודד "באיזמל מנתחים" עם לשון חוק ספציפי של מדינה כלשהי. את המיומנות הזאת עליהם לרכוש לאחר סיום לימודיהם האקדמאים, מחוץ לאוניברסיטה.

סטיב גולדשטיין היה צריך לסגל לעצמו את הגישה בארץ להוראת המשפט שהייתה כה שונה מזו שאליה הורגל והוא עמד בהצלחה באתגר הזה, כשם שעמד בהצלחה רבה באתגרים האחרים שהיו כרוכים בעלייה לארץ מארצות-הברית. זכורני כיצד הקפיד סטיב בשנים הראשונות לבואו ארצה להימנע מלערבב את הלשון העברית בביטויים אנגליים (כמקובל בשיח ובכתיבה של רבים מהמשפטנים האקדמאים

הישראלים). בשיחות חולין עם סטיב, כאשר ביקשתי להקל עליו על ידי מעבר לשפה האנגלית, הוא לא נגרר אחרי ושמר בקנאות על העברית שבפיו, חרף העובדה שבתקופה הראשונה לחייו בארץ היא הייתה, כמצופה, עילגת וכבדה. העקשנות שלו נשאה פרי ותוך פרק זמן קצר השתלט בצורה מרשימה על השפה העברית.

סטיב היה מורה אהוד על תלמידיו ועמית מוערך על ידי סגל המורים בפקולטה שבאוניברסיטה העברית. במשך השנים שהוא היה עמנו בפקולטה שבירושלים (הוא פרש לגמלאות בשנת 2004). הוא נבחר לתפקידים מרכזיים בניהול הפקולטה, כמו דיקן, ראש מכון סאקר למשפט השוואתי, עורך כתב העת ISRAEL LAW REVIEW וכד'. בשנים 1996-2003 הוא לימד גם במכללה האקדמית שברמת גן. בעבודתו האקדמית היה סטיב גולדשטיין אוטוריטה בתחום סדר הדין האזרחי ומחקריו הרבים בתחום הזה פורסמו בבמות מרכזיות הן בארץ הן בחו"ל.

סטיב היה – ונשאר – מופת של משפטן אקדמי מצטיין שבא אלינו מארצות-הברית, שקליטתו בארץ הייתה מוצלחת ביותר ואשר תרומותיו המחקריות הציבו אותו כבר-סמכא מובהק בתחום שאותו חקר. יהי זכרו ברוך!